

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2023-11-01
Meddelad i Uppsala

Mål nr
4068-23

KLAGANDE

Kristofer Wahlund, 19841008-6931

MOTPART

Västerås kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Byggnadsnämnden i Västerås kommuns beslut 2023-06-27

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver ordföranden i Byggnadsnämnden i Västerås kommuns beslut den 27 juni 2023 att överklaga Mark- och miljödomstolens beslut i mål nr. P 318-23.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Ordföranden i Byggnadsnämnden i Västerås kommun (kommunen) beslutade den 27 juni 2023 att överklaga Mark- och miljödomstolens beslut i mål nr. P 318-23.

Kristofer Wahlund överklagar kommunens beslut och för fram i huvudsak följande. Beslutet har inte tillkommit i laga ordning. Nämndens ordförande har fattat beslutet på egen hand utan att sammankalla nämnden. Nämnden får inte delegera beslutsfattande i ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Detta ärende rör myndighetsutövning mot enskilda och eftersom det överklagats ända till Mark- och miljööverdomstolen måste det rimligen anses vara av principiell beskaffenhet.

Nämndens ordförande har endast rätt att fatta beslut i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Det finns olika uppfattningar hos nämndens ledamöter avseende om beslutet borde ha fattats. Genom att hela nämnden inte har fått behandla ärendet gavs ledamöterna ingen möjlighet att yrka på andra beslut eller reservera sig.

Beslut i Mark- och miljödomstolen togs den 13 juni 2023. Sista dag för överklagande angavs vara den 4 juli 2023. Nämnden hade ett sammanträde den 21 juni 2023 där ärendet inte togs upp för beslut. Det fanns alltså tid för nämnden att behandla ärendet och ordföranden styr vilka ärenden som tas upp. Tid har också funnits för att sammankalla ett extra nämndsammanträde.

Kommunen vidhåller sitt beslut och anför i huvudsak följande. Gällande delegationsordning föreskriver att nämndens ordförande har delegation att fatta beslut på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens sammanträde inte kan inväntas.

Varje nämnd föregås av en tjänstemannaberedning som äger rum två veckor innan nämndens sammanträde och ett arbetsutskott som äger rum en vecka innan nämndens sammanträde. Samtliga handlingar inför nämndprocessen ska i regel vara färdigställda torsdagen veckan före tjänstemannaberedningen. När Mark- och miljödomstolens avgörande meddelades den 13 juni 2023 var nämndprocessen inför nämndens kommande sammanträde den 21 juni 2023 redan påbörjad. Samtliga handlingar inför den kommande nämnden färdigställdes således den 1 juni 2023.

Eftersom nämndprocessen redan var påbörjad inför juninämndens sammanträde behandlades ärendet på det extrainsatta arbetsutskottet den 27 juni 2023. Ett enigt arbetsutskott får enligt gällande delegationsordning med vissa undantag besluta i alla ärenden som åligger nämnden att behandla enligt nämndens reglemente. Arbetsutskottet var i aktuell fråga inte enigt och kunde därför inte fatta beslut om att överklaga Mark- och miljödomstolens avgörande. Nämndens nästkommande sammanträde skulle äga rum först den 31 augusti 2023, då nämnden inte sammanträder under juli månad. Sista dag att överklaga Mark- och miljödomstolens avgörande var den 4 juli 2023, dvs. före nämndens nästkommande sammanträde. Situationen bedömdes brådskande då nästkommande nämndsammanträde inte kunde avvaktas. Utöver tidsbristen var det även semestertider. Att tillkalla ett extra nämndsammanträde ansågs därför som svårt att genomföra med så kort varsel.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Det ifrågavarande beslutet överklagas genom laglighetsprövning i den ordning som anges i 13 kap. kommunallagen. I mål om laglighetsprövning ankommer det inte på förvaltningsrätten att pröva beslutets skälighet eller lämplighet. Enligt 13 kap. 8 § kommunallagen ska ett överklagat beslut upphävas om det inte har kommit till på lagligt sätt, beslutet rör något som inte är en angelägenhet

för kommunen, det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller beslutet annars strider mot lag eller annan författning. Domstolen får inte ersätta det överklagade beslutet med något annat beslut. Vid prövningen av överklagandet får domstolen enligt 13 kap. 7 § kommunallagen inte beakta andra omständigheter än sådana som klaganden har hänvisat till före överklagandetidens utgång.

Kristofer Wahlund har gjort gällande att det ifrågavarande beslutet rör myndighetsutövning mot enskilda och är av principiell beskaffenhet. Beslutanderätten i sådana ärenden får enligt 6 kap. 38 § 3 kommunallagen inte delegeras. Kommunen har härvid gjort gällande att nämndens ordförande har fattat det överklagade beslutet med stöd av den delegation som ger ordföranden rätt att besluta i brådskande ärenden. Nämnden får enligt 6 kap. 39 § kommunallagen uppdra åt ordföranden att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Någon begränsning av möjligheterna att delegera enligt denna paragraf med hänsyn till ett ärendes art finns inte. Ett ärende som inte kan delegeras med stöd av 6 kap. 38 § 3 kan alltså delegeras med stöd av denna bestämmelse. Förutsättningen är att man inte kan vänta med beslutet till nämndens nästa sammanträde och att det rör sig om ett ärende som oundgängligen måste avgöras (prop. 1990/91:117 s. 205 och HFD 2016 ref. 74). Den fråga som förvaltningsrätten har att ta ställning till är således om det överklagade beslutet var ett sådant brådskande beslut som nämnden med stöd av 6 kap. 39 § kommunallagen får uppdra åt ordföranden att besluta i.

Vad som är att anse som ett brådskande ärende får avgöras utifrån förhållandena i varje enskilt fall. När frågan är om ett avgörande ska överklagas finns en tidsfrist inom vilken beslutet måste fattas för att ett överklagande ska kunna ske. Då det är av väsentlig betydelse att beslutet kan fattas innan överklagandetiden går ut kan denna typ av beslut vara av brådskande karaktär.

Av kommunens yttrande i målet framgår att nämnden hade från den 13 juni 2023 till och med den 4 juli 2023 på sig att överklaga Mark- och miljödomstolens avgörande. Vidare framgår att nämnden hade ett sammanträde den 21 juni 2023, dvs. strax över en vecka efter det att Mark- och miljödomstolen meddelade sitt avgörande. Kommunen har gjort gällande att ärendet inte kunde tas upp på detta sammanträde då tjänstemannaberedning av ärenden som ska tas upp på nämndsammanträde ska äga rum två veckor innan sammanträdet. Oaktat kommunens interna rutiner anser förvaltningsrätten att en vecka borde vara tillräckligt för att bereda det aktuella ärendet. Det har därmed enligt förvaltningsrättens mening inte framkommit skäl för att låta nämndens ordförande fatta det ifrågavarande beslutet i stället för att ta upp det på befintligt nämndsammanträde. Det har dessutom framkommit att frågan har behandlats i nämndens arbetsutskott, men att utskottet inte enats om att Mark- och miljödomstolens avgörande skulle överklagas. Det har därmed funnits möjlighet för såväl nämnden som nämndens arbetsutskott att fatta beslut i fråga om Mark- och miljödomstolens avgörande skulle överklagas innan överklagandetiden gick ut. Det överklagade beslutet kan under sådana förhållanden inte anses vara ett sådant brådskande beslut som nämndens ordförande med stöd av 6 kap. 39 § kommunallagen har rätt att fatta. Beslutet ska därför upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-03)

Johan Höök
rådman

I avgörandet har även de särskilda ledamöterna Kristiina Kosunen Eriksson och Magnus Lindbäck deltagit.

Målet har beretts av föredragande juristen Maria Romelin.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.